

Metsäindikaattorien valinta

Ennallistamissuunnitelman valmistelun
projektiryhmän 13. kokous

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Kuollut pystypuu ja kuollut maapuu

- Kuollut pysty- ja maapuu ovat keskeisimpiä metsien rakennepiirteitä kuvaavia mittareita
- Indikaattoreihin vaikuttavia toimenpiteitä on paljon
- Seuranta VMI:n kautta, mahdollista myös kaukokartoituksella
- Lähtötaso tiedetään, tavoitetason määrittämisen tueksi tutkimustietoa käytettävissä.
- Ehdotus: valitaan mukaan indikaattoreiksi

Puuston monilajisuus

- Monilajisuus ylläpitää laajempaa eliöstöä kuin 1-2- puulajin metsiköt, hyvä mittari myös metsien monimuotoisuudelle
- Edellytykset myönteiselle kehitykselle hyvät
- Tiedot saadaan VMI:stä
- Lähtötaso on tiedossa, haasteita voi olla mm. taimien saatavuudessa ja metsänomistajien halukkuudessa istuttaa muita kuin yleisesti käytettyjä puulajeja
- Ehdotus: valitaan mukaan indikaattoriksi

Sellaisten metsien osuus, joissa valtalajina ovat luontaiset puulajit

- Luontaisten puulajien osuus nyt jo vallitseva, ja mahdollistaa muun luontaisen lajiston esiintymistä
- Lähtötaso tiedossa, vaikea parantaa tasoa
- Tavoitetason asettaminen voi olla hankalaa
- Ilmastonmuutokseen varautuminen?
- VMI:stä saadaan tieto
- Ehdotus: valitaan mukaan indikaattoriksi haasteista huolimatta

Eri-ikäisrakenteisten metsien osuus

- Eri-ikäisrakenteisten metsien määrä on tällä hetkellä todella pieni, mutta ne ovat tärkeitä metsälajistolle
- Lähtötaso matala, voidaan vaikuttaa myönteiseen kehitykseen
- Lähtötason määrittäminen mahdollista, kun on täsmennetty, mitkä kaikki metsänkäsittelymenetelmät lasketaan mukaan
- VMI:stä saadaan tarvittavat tiedot
- Ehdotus: valitaan mukaan indikaattoriksi

Metsien kytkeytyneisyys

- Suomen metsät ovat jo nyt rakenteellisen kytkeytyvyyden mittaamiseen käytetyillä indikaattoreilla varsin kytkeytyneitä.
- Mahdolliset toimenpiteet liittyvät ensisijaisesti maankäytön muutosten ehkäisyyn
- Lähtötaso on tiedossa, mutta laskentamenetelmä tulee vielä määrittää
- Tavoitetason määrittäminen on vaikeaa
- Mahdollisesti poisjätettävä indikaattori

Orgaanisen hiilen määrä

- Hiili on tärkeää maaperän eliöyhteisölle, mutta kattavaa tietoa maaperän organismeista ei ole saatavilla
- Muiden indikaattorien toimenpiteet voivat lisätä myös maaperän hiiltä
- Kattavaa seuranta ei ole, vuosittain saadaan KHK-inventaarion mallinnuksen mukainen arvio
- Lähtötaso +/- tiedossa, viime vuosina hiilivarasto on kuitenkin pienentynyt
- Potentiaalinen poisjätettävä indikaattori.

Pois jätettävän indikaattorin valinta

Kytkeytyneisyys	Orgaanisen hiilen määrä
- metsät jo nyt hyvin kytkeytyneistä rakenteellisesti, tason lisäys ei liene mahdollista	- ei kattavaa näytteenottoon perustuvaa toistuvaa maaperäseurantaa, seurannan perusmainen kallista
+ / - tarkasteltava resoluutio vaikuttaa tulokseen, karkealla resoluutiolla ei näy mm. siirtolinjat	- orgaanisenhiilen määrän suuri vaihtelu kasvupaikoittain ja jopa metsikön sisällä hankaloittaa lähtötason määrittämistä ja seurantaa
- kytkeytyneisyyden alaraja vaikea määrittää	- eri raportointimenetelmä kuin maaperäasetuksessa, mm. humuskerros puuttuu kokonaan
onko mahdollisuus aitoon positiiviseen trendiin?	- osite 0-30 cm on mahdollista laskennallisesti erottaa nykyisen raportoinnin perusteella, mutta se lisää tuloksen epävarmuutta
+ / - vaikuttavat toimenpiteet lähinnä maankäytön muutoksen ehkäisyyn liittyviä	- epävarmuudet indikaattorin tuloksissa ovat suuria. Positiivisen kehityssuunnan osoittaminen voi olla haastavaa.
voidaanko asettaa nykytila tavoitetasoksi?	- tavoitetason määrittäminen vaikeaa, vrt. maaperädirektiivi ja LULUCF: ei sitovia tavoitetasoja

Metsätyöryhmän ehdotus

- Työryhmä esittää, että jätetään pois orgaanisen hiilen määrä
- Indikaattorin mittaamiseen liittyy suuria epävarmuuksia
- Tavoitetason määrittäminen on vaikeaa
- Kattavan seurantaverkoston perustaminen on kallista, ja sitä kalliimpaa mitä lyhyempi mittaussykli (tässä 6 vuoden raportointiväli)
- Menetelmä ei ole sopiva Suomen oloihin, mm. humuskerros puuttuu kokonaan